

T.C.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı: 15794
Tarih: 16.12.2021

- 55823

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Abdülhamit Gül** tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 16.12.2021

ŞEVİN COŞKUN

Muş Milletvekili

Temel haklar arasında yer alan yaşama, sağlık hakları ile işkence yasağı, Türkiye'nin de taraf olduğu uluslararası insan hakları hukuku sözleşmeleri, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Anayasa ile güvence altına alınmıştır. AİHM; "Devletin, tutuklu ve hükümlülerin sağlık hakkı yönünden cezaevlerinde tutulma şartlarında kaçınılmaz olan düzeyin ötesinde sıkıntı ve güçlüğü maruz bırakılmamaları, gerekli tıbbi desteği sağlayarak sağlık ve iyilik hallerinin muhafazasını temin etmekle yükümlü olduğunu" belirtmesine rağmen cezaevlerinde hak ihlalleri artarak devam etmektedir.

İnsan Hakları Derneği'nin (İHD) 2021 yılı cezaevi raporuna göre "604'ü ağır olmak üzere 1605 hasta tutuklu" bulunmaktadır.

İHD'nin 16 Aralık 2021 verilerine göre cezaevlerinde 2020 yılının başından bugüne kadar 62 kişi yaşamını yitirmiştir, bunlardan 8'i ölüm sınırına gelmesiyle infazı ertelenenlerdir. Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkındaki Kanun'un 16. Maddesinin ikinci fıkrasında; ağır hastalığı bulunan tutuklunun cezasının infazının "hayatı için kesin bir risk" barındırıyorsa geriye bırakılabileceği hükmü bulunmasına rağmen cezaevlerinde hasta tutuklu ve hükümlüler hayatını kaybetmektedir.

Şakran T Tipi Cezaevi'nde tutulan ağır hasta tutuklu 56 yaşındaki Abdülrezzak Şuyur 14 Aralık 2021'de yaşamını yitirdi. 28 yıldır cezaevinde bulunan Şuyur' a üç ay önce akciğer kanseri teşhisi konuldu. Ayrıca astım hastası da olan Şuyur'un, kanser teşhisinden sonra tedavisi yapılmadı ve dışarıda tedavi olma talebi yerine getirilmedi.

55823

En son 2 hafta önce oğluyla görüşen Şuyur'dan o günden itibaren haber alınamaması üzerine abi Muhsin Şuyur 14 Aralık 2021'de cezaevine gittiğini fakat cezaevi yönetiminin hiçbir gerekçe sunmadan kendisiyle görüştürülmeyeceğini söyledi.

Muhsin Şuyur'un cezaevinden ayrılmasından 1 saat sonra cezaevi yönetiminin aileyi arayarak Şuyur'un yaşamını yitirdiğine dair bilgi verildiği belirtilmiştir.

Bir diğer ölüm haberi de Diyarbakır 2 No'lu Yüksek Güvenlikli Cezaevi'nden geldi. Ağır hasta tutuklu Halil Güneş'in, 15 Aralık'ta yapılan sabah sayımında 5 gündür tutulduğu hücrede yaşamını yitirdiği belirtildi.

Tutuklu Güneş, İnsan Hakları Derneği'nin hasta tutuklular listesinde bulunuyordu. Şu ana kadar yapılan tüm çağrılara rağmen tahliye edilmedi.

1993'ten bu yana cezaevinde bulunan Halil Güneş'in, gördüğü işkenceler nedeniyle de akciğer ve kemik kanseri hastalığının yanı sıra birçok sağlık sorunu daha mevcuttu.

Diyarbakır Eğitim ve Araştırma Hastanesi tarafından 2014 yılında verilen "cezaevinde kalamaz" raporuna rağmen Adli Tıp Kurumu (ATK) 29 Ocak 2014 tarihinde aksi yönde "cezaevinde kalabilir" raporunu verdi.

Kanser hastalığının daha da ilerlediği tespiti üzerine, serbest bırakılması ve tedavisinin dışarıda sürdürülmesi için yapılan tahliye başvuruları reddedildi. Ayrıca Avukatının belirttiğine göre Güneş'e, uzun zamandır ilaçları verilmiyordu.

Bu Bağlamda;

1. Bakanlığınızın hasta tutuklu ve hükümlülerin durumuna çözüm yoluna gitmesi için cezaevinden daha kaç tabutun çıkmasını bekliyorsunuz?
2. Şakran T Tipi Cezaevi'nde 14 Aralık'ta yaşamını yitiren Abdülrezzak Şuyur tedavisinin engellenme gerekçesi nedir?
3. Şuyur ailesinin cezaevine görüşe gittiği sırada kendisi ile görüştürülmemesi ve cezaevi yönetiminin bir saat sonra kendilerini arayarak ölüm bilgisini verme iddiaları doğru mudur?
4. Diyarbakır 2 No'lu Yüksek Güvenlikli Cezaevi'nde yaşamını yitiren ağır hasta tutuklu Halil Güneş'in hastalıkları ve tedavi talebine dair Bakanlığınıza yapılan tüm tahliye başvurularının reddedilme gerekçesi nedir?
5. Kanser hastası Güneş'in uzun süredir ilaçlarının verilmediği iddiaları doğru mudur?

55803

6. Mahkemeler, ATK'nin raporlarında 'toplum güvenliği bakımından tehlikedir' kararını hangi kriterleri ölçüsünde almaktadır?"
7. Adli Tıp Kurumu tarafından cezaevlerinde kalamaz raporu verilen ve halen cezaevinde olan kaç hasta tutuklu ve hükümlü vardır? Tek başına yaşamını idame ettiremeyeceği sağlık raporu ile tespit edilen hasta tutuklu ve hükümlülerin tahliye edilmemesinin gerekçesi nedir?
8. 2002 yılından bu yana tahliye ve tedavi edilmediği için yaşamını yitiren tutuklu ve hükümlü sayısı kaçtır? Yaşamını yitiren hasta tutuklu ve hükümlülerin yıllara ve yaş oranlarına göre dağılımı nedir?
9. Cezaevlerinde acil müdahale ve hastaneye zamanında sevk edilmediği için kaç hasta tutuklu ve hükümlü yaşamını yitirmiştir? Acil müdahale gerektiren durumlarda, bulunduğu cezaevinden, hastanelere sevk işlemlerinin daha hızlı yapılması için Bakanlığınızca hangi önlemler alınmaktadır?